

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура

Затверджено
На засіданні кафедри перекладознавства
і контрастивної лінгвістики
імені Григорія Кочура
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

д-р. філол. наук Оксана ДЗЕРА

Робоча програма
навчальної дисципліни вільного вибору
«КРИТИКА ПЕРЕКЛАДУ»,
що викладається в межах
ОПП «ПРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА ТА ДРУГА ІНОЗЕМНІ МОВИ)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності **035 Філологія**
за спеціалізацією **035.041 Германські мови та літератури**
(переклад включно), перша – англійська

Львів 2023

“КРИТИКА ПЕРЕКЛАДУ”. Робоча програма навчальної дисципліни вільного вибору для студентів, що навчаються за напрямом підготовки Філологія, спеціальністю 035 Філологія (спеціалізація 035.041: Германські мови та література (переклад включно); перша - англійська: освітньо-професійна програма Переклад (англійська та друга іноземні мови). – Львівський національний університет імені Івана Франка, 2023. – 9 с.

Розробник: кандидат філологічних наук, доцент **Василик А. Р.**

© Василик А. Р. 2023.

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2023.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг (год.)	Всього аудиторних (год.)	у тому числі (год.):		Самостійна робота (год.)	Контрольні (модульні) роботи (шт.)	Розрахунково-графічні роботи (шт.)	Курсові проекти (роботи), (шт.)	Залік (сем.)	Екзамен (сем.)
					лекції	семінарсько-практичні						
Денна	1	2	90	32	16	16	58	1	—	—	2	—

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03. Гуманітарні науки (шифр, назва)	Вибіркова	
Контрольних робіт – 1	Напрямок 035 – Філологія (шифр, назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	Спеціалізація 035.41 Германські мови та літератури (переклад включно)	1-й	
Курсова робота - 0		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: магістр	16 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Самостійна робота	
		58 год.	
		ІНДЗ:	
		Вид контролю: залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – подати студентам поняття що являє собою критика художнього перекладу, яка її ціль та значення в контексті теорії та практики перекладу. Ознайомити студентів з основними етапами формування критики українського художнього перекладу у 20ст та в контексті розвитку світового перекладознавства. Вивчити основні школи та постаті в історії українського художнього перекладу 20ст.

У результаті вивчення дисципліни студенти **повинні знати:**

1. Що являє собою критика перекладу;
2. Завдання критики перекладу;
3. Функції критики перекладу;
4. Методологія критичного аналізу, основні напрямки критичного аналізу в контексті теорії перекладознавства 20ст;
5. Провідні критики українського художнього перекладу 20 ст;

У результаті вивчення дисципліни студенти **повинні вміти:**

- здійснювати критичний аналіз якості перекладу застосовуючи існуючі моделі оцінки перекладів;
- добирати основні критерії оцінки якості перекладу відповідно до функції перекладу у приймаючій культурі;
- проводити критичний аналіз перекладів із використанням перекладів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Поняття та зміст критики перекладу як окремої дисципліни

Тема 1. Критики перекладу, її предмет і завдання. Своєрідність критики перекладу та її зв'язок з перекладознавством, теорією і практикою перекладу.

Тема 2. Основні поняття критики перекладу. Якість перекладу. Критерії якості перекладу.

Тема 3. Критика перекладу vs перекладознавчий аналіз.

Тема 4. Видатні постаті критики перекладу XX - XXI віку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Методологія та методи критики перекладу

Тема 5. Оцінка якості перекладу (TQA) – зіставний аналіз моделей та методи.

Тема 6. Жанрові форми критики перекладу (статті, нариси, рецензії).

Тема 7. Критика перекладу і читач: методи впливу на читача.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Поняття та зміст критрики перекладу як окремої дисципліни												
Тема 1.	12	2	2	-	-	8						
Тема 2.	12	2	2	-	-	8						
Тема 3.	10	2	2	-	-	6						
Тема 4.	10	2	2	-	-	6						
<i>Разом – зм. модуль 1</i>	44	8	8	-	-	28						
Змістовий модуль 2. Методологія та методи критики перекладу												
Тема 5.	24	4	4	-	-	16						
Тема 6.	12	2	2	-	-	8						
Тема 7.	12	2	2	-	-	6						
<i>Разом – зм. модуль 2</i>	46	8	8	-	-	30						
УСЬОГО ГОДИН	90	16	16	-	-	58						

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Умови, що прилягли формуванню критики художнього перекладу як окремого напрямку.	2
2	Якість перекладу як категорія.	2
3	Перекладознавчий аналіз: дослідження в Україні.	2
4	Найвагоміші дослідження в галузі критики перекладу.	2
5	Моделі оцінки якості перекладу (TQA).	4
6	Критика перекладу: жанри малих форм.	2
7	Критика перекладу: рецептивний аспект.	2

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Опрацювання книги:</i> Попович А. Проблемы художественного перевода: Учеб, пособие / А. Попович. – М.: Высш. школа, 1980. – 199 с	7
2	<i>Опрацювання книги:</i> Тороп П. Тотальный перевод / П. Тороп. - Тарту : Изд-во Тартуского ун-та, 1995. - 220 с.	8
3	<i>Опрацювання монографії:</i> Шмігер Т. Перекладознавчий аналіз – теоретичні та прикладні аспекти: давня українська література сучасними українською та англійською мовами: монографія / Т. Шмігер. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 510 с.	8
4	<i>Опрацювання книги:</i> House J. Translation quality assessment. Past and present / J. House. – London, New York : Routledge, 2015. – 171 pp.	8
5	<i>Опрацювання книги:</i> Nord C. Text Analysis in Translation: Theory,	8

	Methodology and Didactic Applications of a Model for Translation- <i>Опрацювання книги: Oriented Text Analysis / Ch. Nord. - Amsterdam: Rodopi, 1991. - 250 p.</i>	
6	<i>Опрацювання книги: Иваненко В. Г. Критика перевода: актуальные проблемы теории, методологии, мастерства / В. Иваненко. – К. : Киевского гос. ун-та, 1984. – 222 с.</i>	9
7	Підготовка підсумкової презентації.	10
	Разом	58

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Форма підсумкового контролю - залік

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумкова презентація	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	20	100
10	10	10	10	20	10	10		

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується заліком, становить за поточну успішність 80 балів, та за підсумкову презентацію – 20 балів;
- при оформленні документів за залікову сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		
50 і менше	FX	Недостатньо	Незадовільно	Не зараховано
	F	Недостатньо	Недостатньо (без права перескладання)	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеева И. Концепция полноценности перевода А.В. Федорова в современной теории и методике преподавания перевода / И. Алексеева // Федоровские чтения: материалы первой Всерос. науч. конф. СПб.: СПбГУ, 2000. С. 5-12.
2. Брюховецький В. С. Специфіка і функції літературно-критичної діяльності / В. С. Брюховецький ; АН УРСР, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка; – К. : Наукова думка, 1986. – 171 с.
3. Воронина И. К вопросу о принципах и методологии переводческой критики В.А. Жуковского / Воронина И. // Филологические науки в России и за рубежом: материалы междунар. заоч. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, февр. 2012 г.). СПб.: Реноме, 2012. С. 203-206.
4. Жуковский В. Эстетика и критика / В. Жуковский. – М.: Искусство, 1985. – 431 с.
5. Иваненко В. Г. Критика перевода: актуальные проблемы теории, методологии, мастерства / В. Иваненко. – К. : Киевского гос. ун-та, 1984. – 222 с.
6. Лилова А. Современная критика художественного перевода и некоторые нерешенные проблемы / А. Лилова // Литература и перевод: Проблемы теории. Международная встреча учёных и писателей. 27 февраля – 1 марта 1991 года / сост. П.М. Топер, П.Х. Ганиев. М.: Прогресс; Литера, 1992. С. 186-191.
7. Мазур О., Оришечко-Бартоха Т., Методологія критики художнього перекладу / О. Мазур, Т. Оришечко-Бартоха Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2018 № 37 том 4.
8. Одрехівська І. Модель критики перекладу в рамках перекладознавчої концепції професора В. Коптілова / І. Одрехівська. Іноземна філологія. – 2013. Вип. 125. С. 123–129.
9. Павличко Д. Літературознавство. Критика / Дмитро Павличко. – К. : Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2007. – Т. 2: Світова література. – 2007. – 453 с.
10. Попович А. Проблемы художественного перевода: Учеб, пособие / А. Попович. – М.: Высш. школа, 1980. – 199 с.
11. Тороп П. Тотальный перевод / П. Тороп. - Тарту : Изд-во Тартуского ун-та, 1995. - 220 с.
12. Третьякова Е.А. Критика перевода в XIX и XXI веках // STUDIA LINGUISTICA: Язык в логике времени: наследие, традиции, перспективы: сб. науч. тр. СПб.: Политехника-сервис, 2011. С. 251-259.
13. Франко І. Із секретів поетичної творчості / Іван Франко // Зібрання творів: у 50-ти т. / [ред. кол.: М. Бернштейн та ін.]. – К. : Наукова думка, 1981. – Т. 31. – С. 45–119.
14. Шерех Ю. Два стилі літературної критики / Юрій Шерех // Слово і час. – 1992. – № 12. – С. 9–18.
15. Шмігер Т. Перекладознавчий аналіз – теоретичні та прикладні аспекти: давня українська література сучасними українською та англійською мовами: монографія / Т. Шмігер. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 510 с.
16. Baker M. In Other Words: A Coursebook on Translation / M. Baker. - London & New York: Routledge, 1996. - 304 p.
17. Colina S. Translation quality evaluation : empirical evidence from a functionalist approach / S. Colina. - The Translator, 14 (1), 2008. - P. 97-134.

18. Eco U. The open work / U. Eco. – Cambridge : Harvard University Press, 1989. – 311 p.
19. Eco U. The role of the Reader / U. Eco. - Explorations in the Bloomington and Indianapolis Press, 1991. – 384 p.
20. Hewson L. An Approach to Translation Criticism: Emma and Madame Bovary in Translation / L. Hewson. – Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing, 2011 - 282 pp.
21. Hönig H. Positions, power and practice: Functionalist approaches and translation quality assessment / H. Hönig // In C. Schäffner (Ed.), *Translation and quality* - Clevedon : Multilingual Matters, 1998. - pp. 634
22. House J. A model for translation quality assessment / J. House. - Tübingen : TBL Verlag Gunter Narr, 1977. - 255 p.
23. House J. Translation quality assessment : Linguistic description versus social evaluation / J. House. - Tübingen : TBL Verlag Gunter Narr, 2001. - *Meta* 46 (2) - P. 243-257.
24. House J. Translation quality assessment. Past and present / J. House. – London, New York : Routledge, 2015. – 171 pp.
25. Iser W. The Act of Reading: A Theory of Aesthetic Response / W. Iser. - Baltimore : Johns Hopkins University Press, 1978. - 239 p.
26. Jakobson R. On linguistic aspects of translation / R. Jakobson // In the translation studies reader - 2nd ed., Edited by : Venuti, Lawrence. - London : Routledge, 2004. - P. 138–143.
27. Koller W. Equivalence in translation theory. Translated by Andrew Chesterman / W. Koller. // In Readings in Translation Theory, Andrew Chesterman(ed.). - Helsinki : Oy Finn Lectura, 1989. - P. 99 - 104
28. Kosonen P. Pragmatic Adaptation: Skeptics vs. Creationists / P. Kosonen. - Jyväskylä : University of Jyväskylä Publishing, 2011. - 167 p.
29. Kramsch C. Why is everyone so excited about complexity theory in Applied Linguistics / C. Kramsch. - *Mélanges CRAPEL, INALF - CNRS, n. 33, numéro special: Didactique de langues et complexité: en hommage à Richard Duda*, 2012. - P. 9-24.
30. Neubert A. and Shreve, Gregory M. Translation as Text / A. Neubert and Shreve, M. Gregory. - Kent, Ohio, and London, England : The Kent State University Press, 1992. - 184 p.
31. Newmark P. A Textbook of Translation / P. Newmark. - New York : Prentice Hall, 1988. - P. 156.
32. Newmark P. About Translation / P. Newmark. - Clevedon - Philadelphia - Adelaide : Multilingual Matters Ltd., 1991. - 184 p.
33. Nida E. & Taber C. The theory and practice of translation / E. Nida & C. Taber. - Leiden : Brill, 1969. - 335 p.
34. Nida E. Towards a science of translation / E. Nida. - Leiden : Brill, 1964. - 365 p.
35. Nord C. Text Analysis in Translation: Theory, Methodology and Didactic Applications of a Model for Translation-Oriented Text Analysis / Ch. Nord. - Amsterdam : Rodopi, 1991. - 250 p.
36. Nord C. Translating as a purposeful activity. Functionalist approaches explained / C. Nord. - Manchester : St. Jerome, 1997. - 210 p.
37. Nord C. Text type and translation method: An objective approach to translation criticism / C. Nord. *The Translator*, 1996. 2(1), – P. 81-88.

38. Popovic A. Dictionary for the Analysis of Literary Translation / A. Popovic. - Edmonton : The University of Alberta, 1976. - 37 p.
39. Reiss K. Translation criticism - the potentials and limitations. Categories and criteria for translation quality assessment. Translated by E. Rhodes / K. Reiss. - London and New York: Routledge, 2008. - 187 p.
40. Rose M. Translation and Literary Criticism. Translation as analysis. St. Jerome Publishing, 1997. – 101 p.
41. L. The Poem as Event. The Reader, the Text, the Poem: The Transactional Theory of the Literary Work / L. Rosenblatt. - Carbondale : Southern Illinois University Press, 1978. - P. 6-21.
42. Rothe-Neves R. Translation quality assessment for research purposes: An empirical approach / R. Rothe-Neves // *Cadernos de Tradução : O processo de Tradução* 2 (10), 2002. - P. 113-131.
43. Snell-Hornby M. The Turns of Translation Studies: New paradigms or shifting viewpoints? / M. Snell-Hornby. – Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing, 2006 - 211 pp.
44. Spivak G. Translation as culture / In *In translation. Reflections, refractions, transformations*. - Edited by : St-Pierre Paul and Kar Prafulla - Amsterdam : John Benjamins, 2007. - P. 263–276.
45. Toury G. Translation of Literary Texts vs. Literary Translation : A Distinction Reconsidered / G. Toury. - In : S. Tirkkonen-Condit, J. Laffling (eds.). *Recent Trends in Empirical Translation Research* / Joensuu, 1993. - P. 10-24.
46. Tyson L. Critical theory today: a user-friendly guide / L. Tyson. - 2nd edition / New York and London : Routledge, 2006. - 201 p.
47. Wang J. Translation Quality Assessment: Bridge the Gap between Theory and Practice / J. Wang. *Journal of Literature and Art Studies*, October 2017, Vol. 7, No. 10, - P. 1701-1706.
48. Zhen Xu. Translation Equivalence and the Reader's Response / Xu Zhen - *International Review of Social Sciences and Humanities*, 2016. - Vol. 10, No. 2 - P. 98 - 109 p.

Автор _____ Васи́лик А.Р.